

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

17 iulie 2013

FPD6 Nr. 16

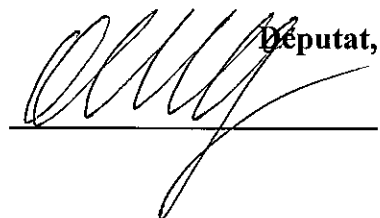
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

Republica Moldova, MD 2004

S E S I Z A R E

*înaintată în baza art. 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale,
adoptat prin Legea nr. 502-XIII din 16.06.1995*

 Deputat,

CHIȘINĂU 2013

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR. <u>32a</u>		
<u>17</u>	<u>07</u>	<u>20 13</u>

I. Autorul sesizării:

Oleg ȚULEA, deputat
Fracțiunea Partidului Democrat

II. Reprezentanții autorului sesizării:

Alexandru BOT, jurist
Mun. Chișinău, bd. C. Negruzzi, 2/4, of. 410, Hotel COSMOS, MD 2001
Tel. + 373 68 11 11 46

Ion MĂMĂLIGĂ, avocat-stagiar, Biroul Asociat de Avocați „Rechin”
Mun. Chișinău, bd. C. Negruzzi, 2/4, of. 416, Hotel COSMOS, MD 2001
Tel. + 373 69 62 67 43

III. Obiectul sesizării:

Prezenta sesizare are drept obiect art. 139 alin. (3) – (4) și 140 alin. (1), (3) – (10) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, precum și art. 28 alin. (1) lit. e) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, în vigoare din 21.05.1998.

IV. Cadrul normativ pertinent:

4.1. Legislația internă:

4.1.1. Constituția Republicii Moldova:

Articolul 4 **Drepturile și libertățile omului**

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 20 **Accesul liber la justiție**

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46 **Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia**

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

Articolul 252.
**Amânarea și eșalonarea executării hotărârii, schimbarea modului
și ordinii de executare a ei**

- (1) În funcție de situația materială a părților sau de alte circumstanțe, instanța emitentă poate, la cererea participanților la proces sau la propunerea executorului judecătoresc, să amâne ori să eșaloneze executarea ei, precum și să schimbe modul sau ordinea de executare.
- (2) Cererile menționate la alin.(1) se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea.
- (3) Încheierea judecătorească privind amânarea sau eșalonarea executării hotărârii, schimbarea modului și ordinii de executare a ei se supune recursului.
- (4) Executarea tranzacției aprobate de instanța judecătorească poate fi amânată sau poate fi schimbat modul de executare, conform prevederilor prezentului articol.

3.1.3. Cod de executare:

Articolul 1.
Sarcina și scopul procedurii de executare

- (1) Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

Articolul 125.
Modul de vânzare a bunurilor sechestrate

- (1) Bunurile sechestrate se vând, de regulă, la licitație sau prin organizații comerciale specializate, în bază de contract de comision.

Articolul 136.
Confirmarea de către instanța de judecată a procesului-verbal al licitației

- (1) În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunului adjudecat la licitație trebuie să fie supus înregistrării de stat, executorul judecătoresc, după ce întocmește procesul-verbal al licitației, transmite instanței de judecată în a cărei circumscripție se află sediul biroului său copia de pe procedura de executare pentru confirmarea procesului-verbal al licitației.
- (2) În termen de 5 zile de la primirea copiei de pe procedura de executare, instanța de judecată constată legalitatea desfășurării licitației, pronunțând în acest sens o încheiere motivată.
- (3) În cazul în care constată neregularități în procedura de desfășurare a licitației care nu pot fi înlăturate de îndată, instanța de judecată pronunță o încheiere motivată în care indică măsurile pe care executorul judecătoresc urmează să le întreprindă.
- (4) Încheierea instanței de judecată poate fi contestată cu recurs.
- (5) În cazul în care instanța de judecată nu confirmă procesul-verbal al licitației, executorul judecătoresc dispune desfășurarea unei licitații repetate. În acest caz, acontul depus pentru licitația anterioară se menține pentru licitația repetată.

Articolul 137.
Achitarea costului lotului procurat

În termen de 10 zile după încheierea licitației, adjudecătorul este obligat să depună integral la contul executorului judecătoresc costul bunurilor cumpărate. Acontul depus se include în suma de cumpărare a lotului.

Articolul 138.
Transmiterea bunului cumpărat

Bunul cumpărat la licitație se transmite după ce a fost achitat integral costul lui, iar procesul-verbal al licitației a fost confirmat printr-o încheiere judecătorească definitivă în condițiile legii. Transmiterea bunului se certifică printr-un proces-verbal.

Articolul 139.
Cazurile când se declară că licitația nu a avut loc

- (1) Se declară că licitația nu a avut loc în cazul în care:
 - a) nu s-au înregistrat cel puțin 2 participanți;
 - b) la licitație s-a prezentat numai un participant sau nu s-a prezentat nici unul;
 - c) nici un participant la licitație nu a propus cel puțin un preț egal cu prețul inițial al bunurilor scoase la licitație;
 - d) adjudecătorul nu a achitat integral, în termen, costul lotului cumpărat;
 - e) instanța de judecată a pronunțat o încheiere, rămasă irevocabilă, privind neconfirmarea procesului-verbal al licitației.
- (2) Dacă s-a declarat că licitația nu a avut loc, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, urmînd să organizeze o licitație repetată în condițiile prezentului cod.
- (3) În cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul stabilit la licitație. Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat. Creditorul care a solicitat primirea bunului în contul achitării datoriei este obligat să restituie suma ce depășește valoarea creanțelor sale.
- (4) Prevederile alin.(3) nu se aplică în cazurile indicate la alin.(1) lit.d) și e).

Articolul 140.
Licitația repetată

- (1) Dacă, în decurs de 5 zile de la data desfășurării licitației, creditorul nu acceptă preluarea bunurilor, se organizează licitație repetată în condițiile prezentului cod.
- (2) În cazurile prevăzute la art.139 alin.(1) lit.a)-c) din prezentul cod, executorul judecătoresc reduce prețul bunului. Reducerea nu poate fi mai mare de 20% din prețul la care a fost expus bunul la licitația precedentă și de 10% în cazul bunurilor imobile. În celelalte cazuri nu se permite reducerea prețului.
- (3) Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile în contul achitării creanței, la prețul inițial stabilit la ultima licitație.
- (4) Dacă la bunurile nevîndute la licitația repetată pretind mai mulți creditori, acestea se vor transmite în ordinea de satisfacere a creanțelor, stabilită de prezentul cod.
- (5) Dacă nu există creanțe care trebuie satisfăcute în primul rînd, de dreptul preferențial dispune creditorul la al cărui demers au fost sechestrate bunurile, apoi creditorul care a avansat cheltuielile de executare pentru urmărirea acestui bun.
- (6) În cazul în care creditorii se află în situații egale, problema se rezolvă prin tragere la sorți.
- (7) În cazul în care creditorul care a solicitat să-i fie transmise bunurile nu se prezintă nemotivat la data stabilită de executorul judecătoresc sau refuză primirea lor, bunurile sînt propuse unui alt creditor, conform ordinii stabilite, iar dacă nu există alți creditori, bunurile sînt vîndute prin alte modalități prevăzute de prezentul cod ori sechestrul se ridică dacă cheltuielile de executare sînt achitate integral.
- (8) În cazul în care suma restituită de creditor în condițiile art.139 alin.(3) din prezentul cod nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de executare, acesta va achita și cheltuielile de executare. Bunul va fi transmis creditorului care a acceptat primirea lui în contul datoriei după

achitarea diferenței dintre valoarea bunului transmis și valoarea creanței sale și după achitarea cheltuielilor de executare.

(9) Transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc, care servește ca temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în contul achitării creanței.

(10) Ridicarea sechestrului de pe bunuri în cazurile prevăzute la alin.(7) se admite în baza unei încheieri.

3.1.4. Codul Civil al Republicii Moldova.

3.1.5. Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, în vigoare din 21.05.1998:

Articolul 28.

Temeiul înregistrării dreptului

(1) Înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face în temeiul următoarelor documente:

a) actele administrative emise de autoritățile publice abilitate în modul stabilit de legislație, în vigoare la data adoptării lor;

b) contractele asupra bunului imobil, încheiate conform legislației în vigoare la data adoptării lor;

c) certificatele de succesiune;

d) hotărârile instanței de judecată;

e) procesele-verbale privind procurarea bunului imobil la licitație, întocmite de executorul judecătoresc și confirmate de către instanța de judecată, sau procesele-verbale de transmitere silită a dreptului de proprietate asupra bunului imobil, întocmite de către executorul judecătoresc;

f) titlurile de autentificare a drepturilor deținătorului de teren și alte acte (adeverințe) privind drepturile asupra bunului imobil, eliberate de autoritățile publice abilitate, în modul stabilit de legislația în vigoare la data eliberării lor;

g) alte documente privind nașterea sau transmiterea drepturilor asupra bunurilor imobile, eliberate conform legislației în vigoare la data nașterii sau transmiterii acestor drepturi.

(1¹) La înregistrarea primară a bunului imobil și a drepturilor asupra lui în temeiul documentelor indicate la alin.(1) este obligatorie prezentarea planului bunului imobil. Prezentarea planului nu este necesară în cazul în care oficiul cadastral teritorial îl deține deja.

(2) Planurile de sistematizare a teritoriului, planurile urbanistice generale și alte documente cu privire la urbanism nu constituie temei pentru înregistrarea grevărilor drepturilor patrimoniale.

(3) Registratorul, în limitele prevăzute de prezenta lege, verifică puterea juridică a documentelor ce confirmă drepturile, prezentate pentru înregistrare.

3.1.6. Legea cu privire la gaj, nr. 449 din 30.07.2001.

3.1.7. Legea cu privire la ipotecă, nr. 142 din 26.06.2008.

3.2. Legislația internațională:

3.2.1. Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale din 1950:

ARTICOLUL 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

ARTICOLUL 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

ARTICOLUL 1

Protecția proprietății **(Protocolul adițional din 1952)**

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

V. Pretinsele încălcări și argumentele de rigoare:

A. Art. 20 din Constituția RM, prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

În sensul obiectului ales, evidențiem că art. 1 alin. (1) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, prevede că procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. Pe cale de consecință trebuie să înțelegem că sintagma de satisfacție efectivă din norma art. 20 al Constituției RM presupune că totalitatea acțiunilor de executare a actelor de dispoziție judiciară sunt promovate de subiectul abilitat (executorul judecătoresc) în sensul îndeplinirii exacte, imperative și necondiționate a documentului executoriu eliberat de instanța de judecată care a decis aspectele de fond sau procedură ale pricinii judiciare.

Altfel spus, *satisfacția efectivă*, inerentă unui act de dispoziție judecătorească, poate fi asigurată doar în limita drepturilor asupra cărora a dispus instanța respectivă.

Concluzia dată derivă din decelarea reglementărilor aceluiași art. 1 alin. (1) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004. Or, reiterăm că prevederile acestuia accentuează că sarcina executării e orientată spre realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu. Implicit, promovarea unor acțiuni de executare care ar diminua sau, dimpotrivă, ar spori, precum și ar modifica volumul sau conținutul acestor drepturi este inadmisibilă. Altminteri, ar trebui să recunoaștem că executorul judecătoresc este investit cu funcții de judecător, care pot să denatureze esențial fondul drepturilor creditoriale recunoscute printr-un titlu executoriu.

Diametral opus art. 139 alin. (3) – (4) și 140 alin. (1), (3) – (10) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, precum și art. 28 alin. (1) lit. e) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, în vigoare din 21.05.1998, prevăd că dreptul creditorului și posibilitatea executorului judecătoresc de a devia de la conținutul hotărârii judecătorești, sau oricărui act judiciar, prin însușirea de bunuri care nu fac obiectul titlului executoriu.

În această ordine de idei, explicăm că executorul judecătoresc în scopul executării conținutului titlului executoriu sau oricărui alt document executoriu, care specifică o creanță certă, lichidă și exigibilă a unui creditor, este în drept să dispună vânzarea prin licitație a bunurilor sechestrate de la debitor, în cadrul executării silite a actului de dispoziție judecătorească (Secțiunea a 3-a a Capitolului IX din Titlul III al Codului de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004).

Pe cale de consecință, rezultatele licitației (bunurile financiare) sunt transmise creditorului pentru satisfacerea creanței lui, volumul și conținutul căreia a fost recunoscută în ordine judecătorească.

În contextul procedurii de licitație evidențiem că art. 136 alin. (1) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, prevede că în cazul în care dreptul de proprietate asupra bunului adjudecat la licitație trebuie să fie supus înregistrării de stat, executorul judecătoresc, după ce întocmește procesul-verbal al licitației, transmite instanței de judecată în a cărei circumscripție se află sediul biroului său copia de pe procedura de executare pentru confirmarea procesului-verbal al licitației.

Art. 138 din același act normativ prevede că bunul cumpărat la licitație se transmite după ce a fost achitat integral costul lui, iar procesul-verbal al licitației a fost confirmat printr-o încheiere judecătorească definitivă în condițiile legii. Transmiterea bunului se certifică printr-un proces-verbal.

Din sinteza normelor sus-evidențiate constatăm că procedura de licitație presupune antrenarea terților adjudecatari, care, contra mijloacelor bănești orientate spre stingerea datoriei debitorului a cărui patrimoniu a fost supus executării silite, devin proprietarii bunurilor licate.

Reiterăm că procedura dată presupune acumularea mijloacelor financiare până la concurența sumei de executat în favoarea creditorului.

Prevederile succesive ale art. 139 și 140 Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, reglementează, însă, excepția preluării bunurilor licate de însăși persoana creditorului, în cazul în care licitația inițială și cea repetată nu au avut loc.

În particular, evidențiem că legiuitorul prin Legea 443-XV din 24.12.2004 privind adoptarea Codului de executare a abilitat executorul judecătoresc cu dreptul unilateral de a modifica prevederile documentelor executorii, omițând în acest sens atât prevederile imperative ale actului judiciar în baza căruia s-a eliberat titlul executoriu, cât și reclamarea unei permisiuni în acest sens de la subiectul judiciar emitent.

Reiterăm că art. 1 alin. (1) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, obligă executorul judecătoresc să opereze doar în limita drepturilor creditorului, recunoscute printr-un document executoriu (indiferent de natura acestuia: civilă, penală, contravențională, disciplinară etc.). Or, în limita procedurii de vânzare prin licitație a bunurilor sechestrate, executorul judecătoresc asigură *satisfacția echitabilă*, garantată de art. 20 din Constituția RM, doar în sensul recuperării sau dobândirii mijloacelor bănești pentru creditor, după caz - creditori.

Contrar, însă, prevederilor art. 20 din Constituția RM, dar și esenței principiului de legalitate, unele prevederi ale art. 139 și 140 Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, permit denaturarea însăși a actului ce se cere a fi executat, creând periculoase

precedente atât pentru proprietatea debitorului supus executării silite, cât și pentru certitudinea justiției naționale.

Astfel, deși seci și haotic reglementate, prevederile art. 139 și 140 Cod de Executare permit schimbarea modului de executare a unei hotărâri judecătorești sau a oricăror altor documente executorii doar la libera discreție a creditorului în cadrul unei proceduri controlate în mod unilateral de către executorul judecătoresc.

O primă referință de acest gen se conține în textul art. 139 alin. (3) Cod de Executare, care prevede că în cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul stabilit la licitație.

Spre exemplu, în cazul în care instanța de judecată decide încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a unei sume de bani, ultimul, fiind investit cu calitatea de creditor în cadrul procedurii de executare, poate uza de dreptul de a prelua oricare bunuri mobile sau imobile ale debitorului, a căror vânzare nu s-a reușit în cadrul procedurii de licitație. Pe cale de consecință, în baza art. 139 alin. (3) Cod de executare, în limita aceluiași exemplu, trebuie să înțelegem că o hotărâre judecătorească despre încasarea unei sume de bani, poate fi executată prin preluarea de bunuri, deși, dobândirea proprietății acestor bunuri niciodată nu a constituit obiectul litigiului dintre creditor și debitor și nici obiectul cercetării judecătorești care a soluționat drepturile creditorului în sensul încasării mijloacelor bănești.

În această ordine de idei, nu alegăm însăși neconstituționalitatea posibilității de a schimba modul de executare a unui document executoriu pentru un creditor, care se vede în imposibilitate de încasa bani de la debitor sau de a beneficia efectiv de rezultatele licitării bunurilor sechestrate de la acesta în procedura executării silite a titlului executoriu. În limita sesizării cerem supunerea controlului constituționalității faptului că Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, permite schimbarea conținutului unui document executoriu în lipsa unei dispoziții judecătorești sau separat de autoritatea judiciară emitentă de titlu executoriu.

Astfel, prevederile contestate ale art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, trebuie analizate în contrast cu prevederile art. 252 Cod de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, în vigoare din 12.06.2003 (CPC RM). Or, prevederile acestei îmbracă următorul conținut:

Articolul 252.

Amânarea și eşalonarea executării hotărârii, schimbarea modului și ordinii de executare a ei

(1) În funcție de situația materială a părților sau de alte circumstanțe, instanța emitentă poate, la cererea participanților la proces sau la propunerea executorului judecătoresc, să amâne ori să eşaloneze executarea ei, precum și să schimbe modul sau ordinea de executare.

(2) Cererile menționate la alin.(1) se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea.

(3) Încheierea judecătorească privind amânarea sau eșalonarea executării hotărârii, schimbarea modului și ordinii de executare a ei se supune recursului.

(4) Executarea tranzacției aprobate de instanța judecătorească poate fi amânată sau poate fi schimbat modul de executare, conform prevederilor prezentului articol.

Din textul sus-menționat trebuie să înțelegem că situația imposibilității licitării bunurilor sechestrate de la debitor constituie temei pentru sesizarea instanței emitente de hotărâre în sensul schimbării modului de executare. Or, temeiul respectiv se include în cuprinsul neexhaustiv al sintagmei „alte circumstanțe” din prevederile alin. (1) din art. 252 Cod de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003. Pe cale de consecință, anume instanța care a decis fondul cauzei, decide preluarea de către creditor a bunurilor sechestrate de la debitor pentru a asigura înfăptuirea de facto a actului de justiție pronunțat anterior.

Respectiv, din evidențierea conținutului art. 252 Cod de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, și contrapunerea lor cu prevederile pertinente ale art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, constatăm următorul paradox legislativ: „În cadrul procedurii de executare, la constatarea imposibilității licitării bunurilor, Codul de procedură civilă permite schimbarea modului de executare doar în limita unei proceduri judiciare separate care va decide schimbarea dispozitivului unei hotărâri pronunțate anterior. Însă, Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, permite în mod legalizat evitarea procedurii de schimbare a modului de executare din art. 252 CPC RM, lăsând la discreția creditorului și a executorului judecătoresc posibilitatea schimbării unilaterale a prevederilor titlului executoriu, emise de judecător. Deși, reiterăm art. 252 CPC RM, cât și art. 139 și 140 Cod de Executare, operează în modul respectiv cu aceleași temeiuri, precum și în limita acelorași efecte juridice. Deci, art. 252 CPC RM, este, astfel, mult mai cuprinzător în ceea ce privește situațiile când se reclamă o schimbare a modului de executare. Or, art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, operează doar pentru cazul în care licitația inițială sau cea repetată nu au avut loc.

Accentuăm că legiuitorul nu a asigurat o coeziune legislativă sau o interpretare coroborată dintre prevederile art. 252 CPC RM și art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004. Astfel, lacuna dată e ușor sesizabilă prin prisma prevederilor art. 140 alin. (9) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, care reglementează că transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc, care servește ca temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în

contul achitării creanței. Or, diametral opus art. 252 alin. (1) și (3) CPC RM, prevede că transmiterea respectivă a bunurilor debitorului se face prin încheiere judecătorească.

Până la acest moment evidențiem că transmiterea bunurilor licitate către creditor pentru cazul imposibilității înstrăinării lor nu răspunde condițiilor de satisfacție efectivă a drepturilor creditorilor, or, prin schimbarea unilaterală a modului de executare în fapt se deviază de la conținutul actului de justiție, fără ca autorul acestuia (instanța de judecată) să emită un document de dispoziție în acest sens. Respectiv, lipsa satisfacției efective, în acest sens, se concretizează prin faptul că actul de dispoziție judecătorească ce se cere a fi executat rămâne a fi neschimbat în conținut, pe când înfăptuirea lui se face într-o ordine denaturată, reieșind din art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004. Simplu vorbind: atât timp cât există un document sau titlu executoriu ce vizează doar o anumită soluție pentru restabilirea drepturilor creditorului, executarea acestora trebuie să respecte doar această soluție. Astfel, preluarea de către creditor a bunurilor sechestrate de la debitor se poate face doar dacă documentul sau titlul executoriu va permite această soluție.

B. Articolul 115 din Constituția RM, prevede că:

- (1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.**
- (2) Pentru anumite categorii de cauze pot funcționa, potrivit legii, judecătorii specializate.**
- (3) Înființarea de instanțe extraordinare este interzisă.**
- (4) Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică.**

Continuând șirul alegațiilor menționăm că succesiunea în care au fost votate de Parlamentul Republicii Moldova Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, în vigoare din 01.07.2005, și Codul de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, în vigoare din 12.06.2003, nu ne permite să acordăm prioritate prevederilor art. 252 CPC RM, în cazul schimbării modului de executare pe temei că licitația bunurilor sechestrate de la debitor nu a avut loc.

Astfel, evidențiem că Legea nr. 443-XV privind adoptarea Codului de executare, a intrat în vigoare (01.07.2005) posterior Legii nr. 225-XV privind adoptarea Codului de procedură civilă (12.06.2003). Pe cale de consecință, se impune incidența art. 6 alin. (7) din Legea privind actele legislative, nr. 780-XV din 27.12.2001, în sensul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior. Altfel spus, în circumstanța în care se va

reclama schimbarea modului de executare pe temei că se va constata că licitația bunurilor, sechestrate de la debitor în cadrul procedurii de executare silită, nu poate avea loc, aplicabilitate vor avea prevederile art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, reieșind din simplu motiv că fac parte dintr-un act normativ adoptat ulterior Codului de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003.

În ceea ce privește aplicabilitatea practică a discrepanței legislative sus-evidențiate trebuie să înțelegem că în cazul instanței, sesizate în ordinea art. 252 CPC RM, cu cererea schimbării modului de executare prin transmiterea către creditor a bunurilor sechestrare în ordinea executării silite a titlului executoriu și a imposibilității licitării acestor bunuri, aceasta va trebui să refuze primirea cererii, deoarece reglementările ulterioare ale art. 140 alin. (9) prevăd expres că chestiunea dată se soluționează prin încheierea executorului judecătoresc și nicidecum prin încheierea instanței de judecată care a cercetat fondul litigiului.

Implicit, în baza art. 169 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, instanța de judecată trebuie să emită o încheiere de refuz în primirea cererii de chemare în judecată, deoarece cererea nu urmează a fi judecată în instanță judecătorească în procedură civilă. Aceasta implică ca efect imposibilitatea adresării repetate în instanța de judecată cu aceeași pretenție – art. 169 alin. (3) Cod de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003. Iar dacă cererea a fost primită în procedură, depășind faza pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare, instanța de judecată trebuie să dispună încetarea procesului din același motiv.

Respectivul paradox legislativ prin care se admite „desesizarea” în favoarea executorului judecătoresc a instanței judecătorești, care reiterăm este aceeași autoritate judiciară care a decis fondul litigiului dintre creditor și debitor, ne face să constatăm încălcarea art. 115 din Constituția RM. Or, art. 115 alin. (4) din Constituția RM prevede expres că organizarea instanțelor judecătorești, *competența acestora și procedura de judecată* sunt stabilite prin lege organică. Implicit, în strictă corespundere cu norma menționată, legiuitorul a decis că schimbarea modului de executare, inclusiv pentru cazul în care nu a avut loc licitația inițială sau repetată a bunurilor sechestrate de la debitor, se face doar prin actul de dispoziție a instanței de judecată, într-o procedură publică care nu obligă părțile de a se prezenta la ședință. Pe cale de consecință, faptul că, în anul 2005, același legiuitor pentru cazul imposibilității de licitare a bunurilor sechestrate de la debitor, a permis schimbarea modului de executare prin încheierea executorului judecătoresc, în sensul transmiterii acestor bunuri către creditor, ne face să concluzionăm că legislatorul pentru circumstanțele evidențiate, de fapt, a abilitat în ordine extraordinară instituția executorului judecătoresc cu atribuții exclusiv judecătorești. Or, nu există rațiuni care ar justifica eliminarea situației de imposibilitate de licitare a bunurilor sechestrate de la debitor din lista

temeiurilor ce permit aplicarea art. 252 CPC RM și/sau evitarea procedurii judiciare de schimbare a modului de executare prin preluarea bunurilor numite de către persoana creditorului.

În efect, legiuitorul numit, prin legiferarea art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, a transformat instituția executorului judecătoresc într-o instanță extraordinară căreia i s-a permis să decidă independent de instanța judecătorească sau autoritatea judiciară emitentă de document executoriu, transmiterea în proprietatea creditorului a bunurilor sechestrate de la debitor și licitate în ordinea respectivă. Or, art. 115 alin. (3) din Constituția RM, reglementează imperativ că înființarea de instanțe extraordinare este interzisă. Astfel, considerăm că sintagma „înființare” din norma numită include și cazul particular al abilitării separate a unei instituții nejudiciare cu atribute judecătorești, precum schimbarea modului de executare pentru cazul unei licitații ce a nu a avut loc.

C. Art. 119 din Constituția RM, prevede că împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Continuând șirul argumentelor, trebuie să evidențiem că lipsa coeziunii dintre prevederile art. 252 CPC RM și art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, precum și încălcarea sus-alegată a art. 115 din Constituția RM, generează unui șir de încălcări subsecvente ale Constituției. În mod particular, evidențiem că „desesizarea” instanței judecătorești în favoarea executorului judecătoresc în ceea ce privește posibilitatea cercetării cazului de transmitere către creditor a bunurilor sechestrate de la debitor, reieșind din imposibilitatea licitării lor, lipsește fiecare participant la procedura de executare (creditor, debitor, executor judecătoresc și, după caz, terțul afectat) de dreptul la un recurs efectiv. Dreptul în cauză este garantat de reglementările art. 13 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Astfel, reiterăm că pentru oricare alte cazuri de schimbare a modului de executare, decât cele evidențiate în art. 139 și 140 din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, instanța de judecată în baza art. 252 alin. (3) CPC RM va emite o încheiere susceptibilă de recurs. Termenul de recurs în acest caz în baza art. 425 CPC RM constituie 15 zile. În cazul încheierii emise de executorul judecătoresc, în baza art. 140 alin. (9) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, la fel este prezent un termen de contestare, însă acesta este redus prin reglementările art. 66 alin. (2) din același act normativ, la intervalul de 10 zile calendaristice. Implicit în mod izolat, doar pentru cazul bunurilor nelicite, fiecare din participanții procedurii de executare va fi ținut să conteste actul de schimbare a modului de executare doar în limita a 10 zile calendaristice.

Totuși, argumentarea încălcării dreptului la un recurs efectiv nu o limităm doar la diferența de termen de contestare a procedurii de schimbare a modului de executare din art. 139 și 140 ale

Codului de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, și cea din art. 252 al Codului de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003. Motivarea încălcării dreptului la un recurs efectiv constă în faptul că contestarea încheierii executorului judecătoresc emisă în ordinea art. 140 alin. (9) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, nu suspendă executarea ei. Astfel, transmiterea dreptului de proprietate către creditor asupra bunurilor sechestrate de la debitor se face în mod imediat, în momentul în care creditorul prezintă la organele de resort procesul-verbal de transmitere silită a dreptului de proprietate asupra bunului, întocmit de către executorul judecătoresc (ÎS „Cadastru”, ÎS „CRIS Registru” etc.)

Viceversa, în cazul schimbării modului de executare exercitată în ordinea art. 252 CPC RM, fiecare din participanții la procedura de executare (creditorul, debitorul, executorul judecătoresc) vor beneficia de efectul suspensiv al recursului declarat în baza art. 423 – 428 CPC RM. Faptul dat nu în ultimul rând asigură protejarea proprietății debitorului de eventuala înstrăinare a bunurilor către terții dobânditori de bună-credință, circumstanță, în esență, exclusă în cazul art. 140 alin. (9) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, reieșind din caracterul său executoriu.

D. Articolul 46 alin. (1) din Constituția RM, prevede că dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

În aceeași ordine de idei, invocăm, de rând cu prevederile art. 46 alin. (1) din Constituția RM, încălcarea art. 1 din Protocolul adițional (nr. 1) la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale din 1950, care reglementează că orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Astfel, reiterăm că art. 1 alin. (1) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, prevede că procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

Pe cale de consecință orice document executoriu emis de autoritatea judiciară respectivă și care admite o ingerință în patrimoniul debitorului permite o asemenea intervenție doar în limita unui anumit mod de executare și doar în limita anumitor bunuri exhaustiv definite de acest document executoriu. Ingerința în cauză are drept scop restabilirea efectivă a drepturilor creditorului.

În acest sens, accentuăm că, în cazul executării unui anumit document executoriu, executorul judecătoresc este ținut să nu depășească limitele dispozițiilor judiciare. Respectiv, ingerința în patrimoniul debitorului e permisă doar pentru a asigura executarea cu strictețe și

necondiționată a documentului executoriu (ex. sechestrarea, depozitarea bunurilor etc.) sau dacă ingerința dată reprezintă însăși conținutul documentului executoriu (ex. deposedarea de bunul ipotecat, încasarea de sume bănești din contul debitorului, evacuarea debitorului etc.). Anume pentru acest motiv legiuitorul a stabilit că executorul judecătoresc este în drept să dispună vânzarea prin licitație a bunurilor sechestrate de la debitor, în cadrul executării silite a actului de dispoziție judecătorească (Secțiunea a 3-a a Capitolului IX din Titlul III al Codului de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004). Altfel spus, sechestrarea bunurilor debitorului, precum și licitarea lor, are ca scop transformarea acestor bunuri în lichidități (mijloace financiare) menite să satisfacă creanța creditorului și, respectiv, să stingă datoria debitorului. Așadar, pentru procedura prevăzută de Secțiunea a 3-a a Capitolului IX din Titlul III al Codului de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, legiuitorul a definit ingerința sechestrării oricăror bunuri materiale ale debitorului și vânzarea forțată a acestora în scopul extragerii din patrimoniul acestui debitor a valorii pecuniare a creanței recunoscută de o autoritate judiciară.

Respectiv, în cazul în care ingerințele în patrimoniul debitorului nu pot asigura valoarea pecuniară a creanței creditorului, legiuitorul respectând competența jurisdicțională a instanței de judecată, care a decis fondul cauzei, a abilitat-o în ordinea art. 252 CPC RM cu dreptul de a schimba modul de executare, nelimitând atribuțiile acesteia la un anumit interval de modalități de executare. Astfel, creanța bănească a creditorului poate fi înlocuită cu un bun sau universalitate de bunuri mobile sau imobile prin dispoziția aceleiași instanțe, care a dispus anterior ingerința în proprietatea debitorului. Pe cale de consecință, ingerința alternativă sau suplimentară, care poate fi dispusă de instanța de judecată față de patrimoniul debitorului, va respecta garanțiile procesuale oferite de Codul de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, în vigoare din 12.06.2003, precum și cele prevăzute de art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (CEDO), în speță - dreptul la un proces echitabil. În această ordine de idei, un proces echitabil, ce are ca obiect schimbarea modului de executare, presupune posibilitate oricărei din părți de a prezenta evaluarea materială a bunurilor a căror preluare se reclamă de creditor, contrapunerea acestor evaluări, audierea de specialiști și experți în ședință publică, toate realizabile până a decide schimbarea modului de executare și respectiv redefinirea ingerinței în patrimoniul (proprietatea) debitorului, respectând condiția că ingerința anterioară s-a dovedit a fi inefficientă.

În cazul art. 139 și 140 Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, echilibrul procedural dintre creditor, debitor și executor judecătoresc este prin definiție imposibil, deoarece aceiași evaluare a bunurilor, ce se doresc a fi preluate de creditor, se autorizează doar de către executorul judecătoresc (art. 56 alin. (1) și 58 alin. (1) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004). Respectiv, executorul judecătoresc în

cadrul procedurii de schimbare a modului de executare, promovate în limita art. 139 și 140 Cod de executare, este autoritatea și factorul de decizie care dispune admisibilitatea demersurilor părților în cadrul procedurii de executare. Astfel, acceptarea unei evaluări a bunurilor licate, chiar și în cazul unor evaluări vădit diferite, prezentate de debitor și creditor, este decisă exclusiv de către executorul judecătoresc, în afara oricărui control din partea instanței de judecată. Pe cale de consecință, prezentarea evaluărilor materiale a bunurilor a căror preluare se reclamă de creditor, contrapunerea acestor evaluări, precum și audierea de specialiști și experți, în cadrul procedurii vizate de art. 139 și 140 Cod de executare, se va putea face nu în limita cercetării necesității de schimba modul de executare (prin transmiterea bunurilor către creditor), ci, *post factum*, doar în interiorul procesului de contestare a transmiterii lor către acest creditor.

Total diferit e statutul procesual al executorului judecătoresc în cadrul procedurii judiciare de schimbare a modului de executare, prevăzute de art. 252 CPC RM. Or, acesta în virtutea art. 26 CPC RM, este adus pe picior de egalitate cu creditorul și debitorul, astfel încât acceptarea unei evaluări a bunului contra alteia, aprecierea declarațiilor contradictorii ale specialiștilor și experților evaluatori devine, în mod echitabil, o sarcină exclusiv judecătorească.

Sintetizând argumentele aduse, până la acest capitol, pe marginea încălcării art. 46 alin. (1) din Constituția RM, trebuie să constatăm că, lipsa garanțiilor procesuale, prevăzute de art. 6 alin. (1) CEDO, și legiferarea acestor lipsuri prin art. 139 și 140 Cod de executare, a abilitat executorul judecătoresc cu drepturi absolut abuzive de a denatura, contrar voinței judecătorești, ingerința în proprietatea debitorului. În esență, în baza art. 139 și 140 Cod de executare, trebuie să acceptăm că o eventuală încasare de mijloace financiare poate fi realizată și prin preluarea a oricăror altor bunuri ale debitorului, autorizarea dată fiind unilateral promovată de executorul judecătoresc, care are facultatea de a încălca prevederile documentului executoriu rămas neschimbat. Astfel, oricare proprietate a debitorului riscă să înceteze în favoare unui creditor, care inițial nici nu a reclamat proprietatea acestor bunuri în fața instanței de judecată sau în fața oricărei alte autorități judiciare.

Mai mult decât atât, afectarea dreptului la proprietate privată se concretizează și în limita reglementărilor izolate ale art. 139 alin. (3) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004. În particular ne referim la prevederea următoare: „Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat”. Deși, aparent reglementarea menționată stabilește doar prioritatea unui creditor față de altul, analiza ei în detaliu, în fapt, suplimentează argumentele de neconstituționalitate. În această ordine de idei, menționăm că art. 72 alin. (3) lit. i) din Constituția RM prevede că prin lege organică se reglementează regimul juridic general al proprietății. Pe cale de consecință, trebuie să înțelegem că regimul juridic al drepturilor reale derivate din dreptului de proprietate la fel este reglementat prin legi organice. În cazul particular, al dreptului de gaj și ipotecă, legiuitorul a acces la reglementarea regimului lor în baza: Codului

Civil în vigoare din 12.06.2003 (art. 454-495), Legii cu privire la gaj, nr. 449 din 30.07.2001, și Legii cu privire la ipotecă, nr. 142 din 26.06.2008. Aceste trei acte normative stabilesc în unison și coordonat că scopul exercitării dreptului de gaj și/sau ipotecă constă în asigurarea executării obligației garantate prin unul din aceste drepturi. Astfel, exercitarea acestor drepturi presupune în mod exclusiv înstrăinarea obiectelor gajate sau ipotecate pentru acumularea mijloacelor financiare necesare stingerii parțiale sau totale a datoriei debitorului.

Contrar regimului predefinit, prin legi organice, al drepturilor de gaj și ipotecă, legiuitorul prin Legea 443-XV din 24.12.2004 privind adoptarea Codului de executare, în particular prin art. 139 alin. (3), a denaturat scopul juridic al exercitării acestor drepturi. Astfel, legiuitorul în cadrul exercitării silite a dreptului de gaj (ipotecă) permite creditorului gajist (ipotekar) să dobândească proprietatea bunului, a cărui valoare garantează în mod accesoriu o obligație principală. Dincolo de faptul că prin aceasta legiuitorul a confundat instituția de gaj (ipotecă) cu cea de vânzare-cumpărare, acesta a creat riscul abuzurilor în cadrul procedurii de executare a dreptului real respectiv. Astfel, reiterăm că acceptarea evaluării bunului transmis creditorului gajist (ipotekar), precum și însăși transmiterea proprietății acestuia (art. 140 alin. (9) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004) se decide doar de către executorul judecătoresc, fără a fi necesară intervenția instanței de judecată. Abuzul e și mai evident dacă e să accentuăm că exercitarea drepturilor de gaj sau ipotecă presupune existența a două proceduri cu aceeași finalitatea: exercitarea benevolă și silită. Or, transmiterea proprietății bunurilor gajate (ipotecate) către creditor e posibilă doar în limita exercitării silite a drepturilor de gaj și ipotecă. Pentru exercitarea benevolă a acestor drepturi legiuitorul a rămas fidel scopului predefinit al existenței acestor drepturi reale, în legislația în vigoare lipsind oricare reglementări translativ de proprietate de care poate uza creditorul gajist (ipotekar).

Nu în ultimul rând, trebuie să evidențiem că în cadrul adoptării Legii cu privire la gaj, nr. 449 din 30.07.2001, posibilitatea creditorului gajist de a dobândi în proprietate bunul gajat a fost exclusă încă la etapa avizării proiectului de lege de către Ministerul Economiei. Respectiv, reanimarea în textul Codului de Executare a reglementării, ce a fost exclusă anterior din regimul juridic al gajului, nu are sens și demonstrează caracterul abuziv și neconstituțional al acesteia.

VI. Argumente suplimentare:

Accentuăm că argumentarea neconstituționalității dreptului de a transmite bunurile sechestrate de la debitor către creditor, în cadrul procedurii de licitare a acestora, are incidență și asupra reglementărilor subsecvente și/sau accesorii ale acestuia. Astfel, reiterăm că dreptul supus controlului constituționalității e reglementat generic de Art. 139 alin. (3) din Codul de executare,

adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, care prevede că în cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul stabilit la licitație.

Respectiv legiuitorul în mod accesoriu a reglementat următoarele circumstanțe pertinente acestui drept, considerat a fi neconstituțional:

a. Art. 139 alin. (3) și (4) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004:

(3) (...) Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat. Creditorul care a solicitat primirea bunului în contul achitării datoriei este obligat să restituie suma ce depășește valoarea creanțelor sale.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică în cazurile indicate la alin. (1) lit. d) și e)., *[adică preluarea bunurilor de către creditor nu va fi posibilă dacă adjudecătorul nu a achitat integral, în termen, costul lotului cumpărat sau dacă instanța de judecată a pronunțat o încheiere, rămasă irevocabilă, privind neconfirmarea procesului-verbal al licitației]*.

b. Art. 140 alin. (1), (3) - (10) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004:

(1) Dacă, în decurs de 5 zile de la data desfășurării licitației, creditorul nu acceptă preluarea bunurilor, se organizează licitație repetată în condițiile prezentului cod.

(3) Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile în contul achitării creanței, la prețul inițial stabilit la ultima licitație.

(4) Dacă la bunurile nevândute la licitația repetată pretind mai mulți creditori, acestea se vor transmite în ordinea de satisfacere a creanțelor, stabilită de prezentul cod.

(5) Dacă nu există creanțe care trebuie satisfăcute în primul rând, de dreptul preferențial dispune creditorul la al cărui demers au fost sechestrate bunurile, apoi creditorul care a avansat cheltuielile de executare pentru urmărirea acestui bun.

(6) În cazul în care creditorii se află în situații egale, problema se rezolvă prin tragere la sorți.

(7) În cazul în care creditorul care a solicitat să-i fie transmise bunurile nu se prezintă nemotivat la data stabilită de executorul judecătoresc sau refuză primirea lor, bunurile sunt propuse unui alt creditor, conform ordinii stabilite, iar dacă nu există alți creditori, bunurile sunt vândute prin alte modalități prevăzute de prezentul cod ori sechestrul se ridică dacă cheltuielile de executare sunt achitate integral.

(8) În cazul în care suma restituită de creditor în condițiile art. 139 alin. (3) din prezentul cod nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de executare, acesta va achita și cheltuielile de executare. Bunul va fi transmis creditorului care a acceptat primirea lui în contul datoriei după

achitarea diferenței dintre valoarea bunului transmis și valoarea creanței sale și după achitarea cheltuielilor de executare.

(9) Transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc, care servește ca temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în contul achitării creanței.

(10) Ridicarea sechestrului de pe bunuri în cazurile prevăzute la alin. (7) se admite în baza unei încheieri.

c. Art. 28 alin. (1) lit. e) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, în vigoare din 21.05.1998:

Înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face în temeiul următoarelor documente:

e) (... sau) procesele-verbale de transmitere silită a dreptului de proprietate asupra bunului imobil, întocmite de către executorul judecătoresc.

Evidențiem că fiecare din reglementările sus-evidențiate reprezintă norme accesorii dreptului creditorului de prelua prin încheierea executorului judecătoresc bunurile sechestrate de la debitor în ordinea executării silite a documentului sau titlului executoriu și a căror licitare, inclusiv repetată, nu a avut loc. Acestea au menirea de a asigura procedura de exercitare a acestui drept prin stabilirea priorității creanțierilor și stabilirea modului de transfer a dreptului de proprietate către creditor. Pe cale de consecință, în cazul constatării neconstituționalității drepturilor creditorului de a prelua bunurile debitorului în condițiile art. 139 alin. (3) și 140 alin. (3) din Codul de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, celelalte norme accesorii la fel vor fi lovite de viciul neconstituționalității din simplu motiv că vor asigura exercitare unui drept inexistent.

VII. Cerințe:

În final, venim să accentuăm că prin constatarea neconstituționalității prevederilor respective din art. 139 și 140 Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, nu venim să excludem posibilitatea transmiterii către creditor a proprietății bunurilor sechestrate de la debitor și a căror licitare s-a dovedit a fi nerealizată. Scopul prezentei sesizări vizează dezabilitarea executorului judecătoresc de dreptul de a controla și decide respectiva procedură translativă de proprietate. Or, eliminarea reglementărilor menționate ale art. 139 și 140 Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, precum și ale art. 28 alin. (1) lit. e) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, va impune executorul

judecătoresc, după caz debitorul sau creditorul, să se adreseze în ordinea art. 252 CPC RM către instanța de judecată cu cererea schimbării modului de executare a documentului executoriu, iar aceasta în cadrul unui proces contradictoriu și public va decide, cu respectarea garanțiilor art. 6 alin. (1) CEDO, transmiterea proprietății bunurilor sechestrate către creditor.

Astfel, în baza celor expuse

SOLICITĂM:

1. Exercițarea controlului constituționalității prevederilor art. 139 alin. (3) – (4) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, în vigoare din 01.07.2005;
2. Exercițarea controlului constituționalității prevederilor art. 140 alin. (1), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) Cod de executare, adoptat prin Legea 443-XV din 24.12.2004, în vigoare din 01.07.2005;
3. Exercițarea controlului constituționalității prevederilor: „...sau procesele-verbale de transmitere silită a dreptului de proprietate asupra bunului imobil, întocmite de către executorul judecătoresc” din art. 28 alin. (1) lit. e) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, în vigoare din 21.05.1998.

Oleg ȚULEA, deputat
Fracțiunea Partidului Democrat

17.07.2013